

Asettamispäätös

16.2.2022

VN/5145/2022

VN/5145/2022-STM-1

Jakelun mukaan

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän varautuminen; selvitysryhmän asettamispäätös

Asettaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö on tänään tekemällään päätöksellä asettanut työryhmän selvittämään sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän varautumista mahdolliseen seuraavaan epidemia-aaltoon.

Toimikausi

Selvitysryhmän toimikausi on 16.2.2022 – 30.4.2022.

Tausta

Alkuvuodesta 2020 alkanut COVID-19 -epidemia käynnisti Suomessa poikkeuksellisen haasteellisen ajanjakson sekä valtionhallinnossa että kunnallisessa sosiaali- ja terveydenhuollossa. Lisäksi loppuvuonna 2021 ilmaantunut omikron-virusmuunnos levisi väestöön ennen näkemättömällä laajuudella ja nopeudella lisäten entisestään sairaalahoidon tarvetta ja epidemian torjuntatoimien aiheuttamaa kuormitusta. Epidemia ja sen torjuntatoimet ovat aiheuttaneet hoidon ja palveluiden saatavuuden heikentymistä muissa sosiaali- ja terveystalveissa. Kaiken kaikkiaan epidemiasta on aiheutunut merkittävää hoito- ja palveluvelkaa kunnille ja sairaanhoitopiireille.

Testaaminen ja jäljittämien ovat olleet epidemian hallinnan ja jatkotartuntojen estämisen osalta yksi tehokkaimmista epidemian hillinnän keinoista. Niiden rooli ja merkitys on kuitenkin muuttunut rokotekehittävyyden kasvaessa ja omikron-muunnoksen tultua valtavirukseksi. Jatkossa testauksen ja jäljityksen osalta on arvioitava, missä määrin toteutettavat toimet ovat vaikuttavia ja tehokkaita.

Epidemia on osoittanut, kuinka laajasti kulloisenkin epidemiatilanteen hoidon vaatimat toimenpiteet edellyttävät sosiaali- ja terveydenhuollon voimavarojen sopeuttamista, toimintojen uudelleen suuntaamista ja uudenlaista yhteistyötä myös yli hallinnollisten rajojen. Samaan aikaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus asettaa uusia tarpeita, vaatimuksia ja mahdollisuuksia palvelujärjestelmän toimintatapojen uudistamiseen. Epidemian tähänastiset opit on perusteltua tässä muutoksessa hyödyntää, jotta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän valmius ja varautuminen koronaepidemian seuraaviin vaiheisiin ja tuleviin kriiseihin olisi mahdollisimman hyvä.

Koronavirusepidemia ja sen torjuntatoimet vaikuttavat väestöön ja yhteiskuntaan monin eri tavoin. Erityisesti viestinnällä on merkittävä rooli, koska se vaikuttaa kansalaisten yleiseen mielipiteeseen ja ihmisten käyttäytymiseen. Viestintävalmiuksien kehittäminen onkin jatkuvaa ja sitä tehdään poikkeuksellisesti eri hallinnonalojen kesken omana jatkotoimenaan, joten sitä ei ole tarpeen erikseen selvittää tässä työssä. Myös väestön resilienssin tukemiseen liittyvät toimet rajautuvat pois selvitysryhmän työstä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

Selvityksen tavoitteet

Hybridistrategian tavoite vuonna 2022 on yhteiskunnan vakauttaminen mahdollisimman avoimeksi, jälkihoidon ja jälleenrakennuksen tukeminen sekä tarkoituksenmukainen varautuminen globaalin pandemian jatkumiseen. Selvityksen tavoitteena on koota keskeiset näkökohdat sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnallisesta ja voimavarallisesta varautumisesta koronaepidemian hoitoon, kun yhteiskunnan avautuminen vuoden 2022 aikana vakautetaan.

Tavoitteena on tukea toimivaltaisia viranomaisia, kun ne varautuvat ja suunnittelevat epidemian torjuntatoimien ja tarvittavien palveluiden kapasiteetin riittävyyttä turvaavia toimenpiteitä tietoon perustuen ja oikeasuhteisesti.

Selvitysryhmän tehtävät

Selvitysryhmän tehtävänä on

- muodostaa valtakunnallinen tilannekuva sosiaali- ja terveydenhuollon kapasiteetin riittävyydestä suhteessa mahdollisiksi arvioituihin epidemiaskenaarioihin vuoden 2022 aikana ja tehdä perusteltu ehdotus kiireellisiksi kapasiteetin vahvistamisen toimenpiteiksi
- erityisesti tehdä ehdotus tehohoidon ja tehovalvonnan valtakunnallisesta eskalaatiosuunnittelusta sekä nostaa esiin erityisiä ongelmatilanteita ja ratkaisuehdotuksia testauskapasiteetin ylläpitämisestä ja jäljityksen sujuvoittamisesta
- nostaa esiin tarpeita ja esimerkkejä koetelluista hyvistä käytännöistä ja toimintatavoista alueellisen koronatoimien tehostamiseksi
- yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa arvioida laitoksen ja alueellisten viranomaisten yhteistyön tehostamistarpeet, mukaan lukien ajantasaisen epidemian seurantatiedon tuottamisen parantaminen.

Selvitysryhmä laatii ehdotuksen toimeenpantavien asioiden tarkistuslistasta toimivaltaisten viranomaisten päätöksenteon tueksi. Ehdotuksessa tulee huomioida valmisteilla oleva sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskusuudistus.

Työssään selvitysryhmä seuraa epidemian kehittymistä ja huomioi ajantasaisen kansainvälisen tiedon pandemiatilanteesta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos nimeää selvitysryhmälle tarpeelliset asiantuntijat yhteyshenkilöiksi. Selvitysryhmän tulee kuulla työssään kuntien ja sairaanhoitopiirien, alueiden koronakoordinaatioryhmien, Huoltovarmuuskeskuksen ja muiden sidosryhmien sekä asiantuntijalaitosten edustajia.

Selvityksen ohjausryhmänä toimii sosiaali- ja terveysministeriön valmiuden johtoyksikkö. Selvitysryhmän tulee laatia työstään väliraportti alustavine ehdotuksineen ohjausryhmälle 4.4.2022 mennessä ja loppuraportti 30.4.2022 mennessä.

Selvitysryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja	Rauno Ihalainen, sairaalaneuvos, FT
Jäsen	Anne Hiiri, yksikön päällikkö, aluehallintoylilääkäri ESAVI Kirsti Ylitalo-Katajisto, hyvinvointijohtaja Oulun kaupunki
Asiantuntijasihteerit	Hans Gärdström, pandemiapäällikkö ESSOTE Pirjo Lillsunde, neuvotteleva virkamies STM Anne Arvonen, erityisasiantuntija STM

Työryhmä voi tarvittaessa kuulla muita asiantuntijoita.

Kustannukset

Työryhmän puheenjohtajalle ja virkatyöstään vapautettavalle asiantuntijasihteerille maksetaan erikseen sovittava korvaus. Muun työryhmän jäsenten työ tehdään virkatyönä, eikä kokouksista makseta palkkioita. Matkakustannukset korvataan valtion matkustussäännön mukaan. Työryhmän työstä aiheutuvat mahdolliset materiaali- tms. kustannukset maksetaan 33.01.01. momentilta, toimintayksikkö 5 500 700 000 Johdon tuki –yksikkö.

Kansliapäällikkö

Kirsi Varhila

Johtava asiantuntija

Liisa-Maria Voipio-Pulkki

Jakelu Päätöksessä mainitut

Tiedoksi
 Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen
 Perhe- ja peruspalveluministeri Aki Lindén
 Valtiosihteeri Salla Ruuth
 Valtiosihteeri Eila Mäkipää
 Erityisavustajat
 STM osastot

